

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Bc. Lucie Hudcové „*Metal – hudba, kultura, identita*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2015, 118 s. včetně příloh

Lucie Hudcová se ve své bakalářské práci věnuje metalu jako jedné z hudebních (sub)kultur. Za cíl si přitom klade porozumět jeho sociální realitě s ohledem na to, „jakým způsobem se metalisté identifikují s metalem jako hudebním žánrem a jakou [formu kolektivity] na základě toho utvářejí“ (s. 19).

Autorka práci strukturuje do šesti kapitol, doplněných přílohou. Vedle úvodu (s. 1-2) a závěru (s. 92-93) se jednotlivé kapitoly věnují historii metalu (s. 3-4), teoretickému ukotvení (s. 5-18), metodologii a reflexi výzkumu (s. 19-24) a prezentaci empirických zjištění (s. 25-91). Možná by bylo vhodnější umístit kapitolu věnovanou historii metalu až za teoretické ukotvení, ale celkově je práce členěná přehledně.

Autorka pracuje s relevantní, zejména anglofonní literaturou v rozsahu pro magisterskou práci zcela dostačujícím. Vychází přitom z klasické subkulturální teorie, kterou na základě literatury podrobuje kritice, mimo jiné i ve vztahu ke svému terénu. Následně představuje alternativní koncepty neo-kmene a žánru s jejich pozitivy i negativy, aby se následně přiklonila ke konceptu scény (přičemž svou volbu posléze argumentuje v empirické části práce). Kromě konceptuálního vymezení dále definuje dva analytické pojmy, s jejichž pomocí bude rozkrývat zkoumanou sociální realitu, a to subkulturální kapitál a identitu, resp. identifikaci. I v jejich případě se neomezuje na pouhé deklarace, ale oba pojmy kriticky reflektuje.

Práce je založena na téměř dvouletém etnografickém výzkumu, pro nějž autorka zvolila primárně techniku polostrukturovaných interview v kombinaci se zúčastněným pozorováním, přičemž přes větší důraz kladený na rozhovory obě techniky vhodně kombinuje. Jednotlivé metodologické kroky a volby s nimi spojené autorka uspokojivě reflektuje. Je sice otázka, zda nebylo možné více využít zúčastněné pozorování, které je ve výzkumu upozaděné na úkor interview, ale celkově je výzkum proveden pečlivě a autorka prokazuje, že „řemeslo“ ovládla.

Jádro práce, výsledky samotného výzkumu, autorka prezentuje v části nazvané poněkud banálně *Empirická část* a v závěru z ní vyplývajícím, v němž odpovídá na obě položené výzkumné otázky.

Na celkem 67 stranách postupně pojednává aktérskou reflexi metalové hudby (s. 25-39), konstrukci metalové identity (s. 40-59), vztahy v rámci metalové scény (s. 60-71), význam koncertů a festivalů (s. 72-81) a roli metalu v každodenním životě (s. 82-91). Potýká se přitom s jistou ambivalencí některých podtémat při jejich zařazení do struktury výkladu. Ustanovuje např. kategorii metalové praxe (s. 82-85), z níž vyděluje koncerty a festivaly (s. 72-81), přestože participace na nich jednoznačně představuje jednu z praktik. Podobně vyděluje hudebníky (s. 85-86), ačkoliv hraní metalu je další praktikou. Tyto drobné inkonsistence lze pochopit jako snahu zdůraznit některé jiné aspekty zmiňovaných kategorií, nicméně zůstávají inkonsistencemi.

Závěry, k nimž autorka v rámci své analýzy dochází, jsou výsledkem srovnání zkoumané sociální reality se třemi rozdílnými subkulturami/scénami. K zodpovězení první otázky napomáhá srovnání s punkovou subkulturou založené na emické perspektivě samotných informátorů, kteří právě punk často užívají jako kontrast k vysvětlení povahy metalu a své identifikace s ním. Odpověď na druhou otázku významně formuje srovnání s gothickou subkulturou a konceptem (sub)kulturální substance v práci Paula Hodkinsona. V obou otázkách pak autorka srovnává svá zjištění s extrémní metalovou scénou popsanou Keithem Kahn-

Harrisem. Právě tato srovnání jí umožňují identifikovat dimenze zkoumaných jevů, na nichž následně zakládá své závěry. Explicitně přitom pracuje i s výkladovým rámcem subkulturního kapitálu a identity/identifikace, které významně pomáhají porozumění analyzovaných jevů.

V textu se objevuje relativně velké množství výpovědí informátorů, díky němuž text působí jako více deskriptivní než skutečně je. Přestože výpovědi slouží autorce jako základ jejích etických interpretací, umožňují alespoň v omezené míře nechat informátory „promluvit“. Samotné výpovědi jsou zajímavé, stejně jako prezentovaná autorčina pozorování. Ve většině případů jsou i adekvátně interpretované a autorka svá tvrzení dostatečně argumentuje.

Závěry, k nimž autorka dochází, je však možné nejlépe charakterizovat jako „nepřekvapivé“. Ačkoliv vycházejí z pečlivé analýzy a jsou teoreticky podložené, nemohu se při jejich četbě zbavit dojmu, že se daly předpokládat i bez toho, aby autorka prováděla téměř dvouletý výzkum. Textu chybí nějaká „překvapivá“ interpretace, které by ve čtenáři vzbudila „úžas“. Částečně se to autorce daří s festivalem jako turnerovskou *communitas*, ale skutečné „překvapení“ interpretace nenabízí.

Po stránce formální je práce prosta nějakých zásadnějších nedostatků, ať již překlepů či gramatických chyb v míře vyšší než únosné. Příloha, ať již textová či obrazová, splňuje svůj účel, ačkoliv by bylo vhodné ji více propojit se samotným textem. Např. odkaz na typického metalistu z výpovědí informátorů (s. 46-48) v obrazové příloze absentuje. Poznámkový aparát je veden systematicky, jedinou výjimku tvoří titul Michaely Pixové, který je v bibliografii uveden mimo abecední řazení.

Celkově se domnívám, že předkládaný text představuje poctivě odvedenou práci založenou na kvalitně provedeném etnografickém výzkumu, dobré teoretické konceptualizaci, ovšem „konvenční“ interpretaci. Na tomto základě práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 13. 6. 2015

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.